

Raadsinformatiebrief

B&W vergadering 8 februari 2022

Steller : J.C.M. Olsthoorn
E-mailadres : hans.olsthoorn@heuvelrug.nl
Onderwerp : Planproces Herstelplan Valwindschade

Geachte leden van de raad,

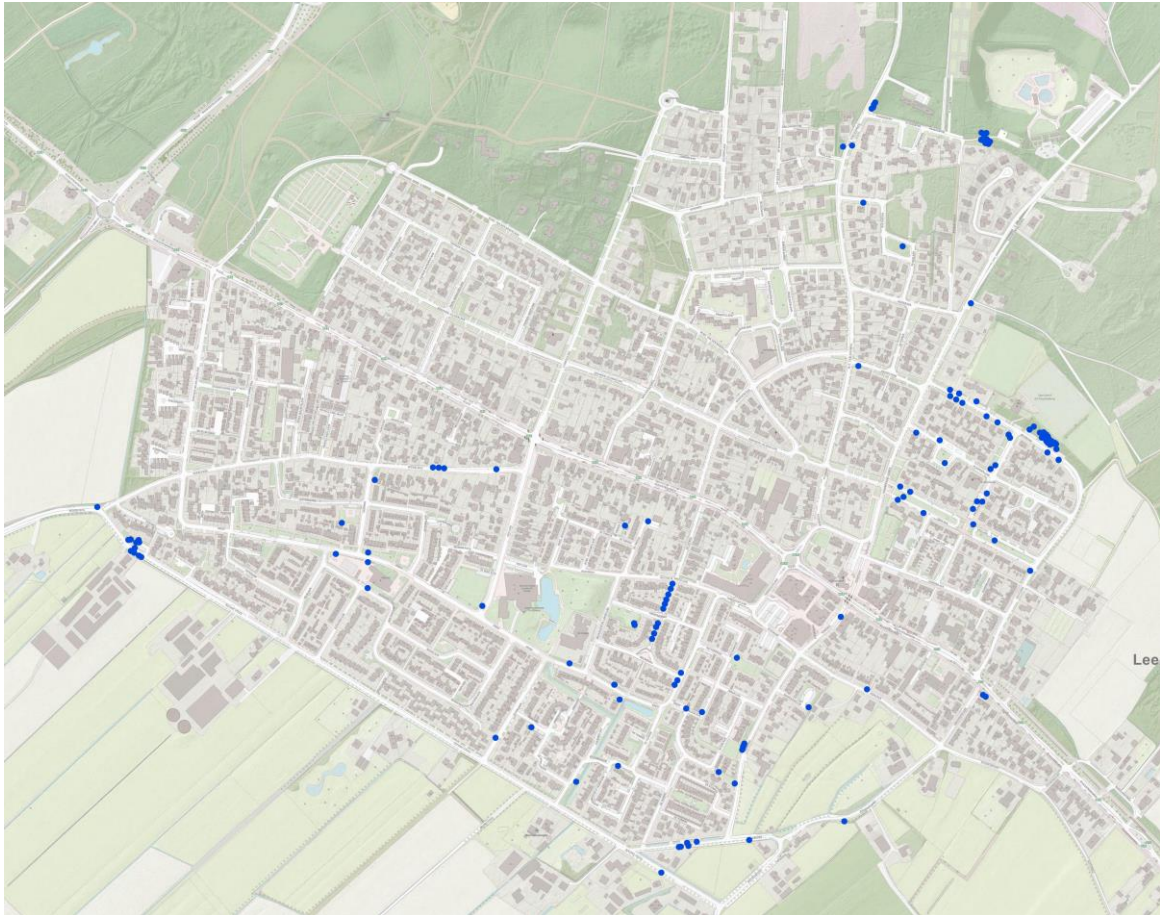
Graag informeren wij u over het volgende.

Aanpak valwindschade

Na het opruimen van de schade door de valwind en het herstellen van de meest urgente schadeplekken is inmiddels het verdere herstel in gang gezet. Het college stelt zich als doel om dat herstel aan de openbare ruimte zo snel mogelijk door te zetten. Hiertoe zijn reeds opdrachten verstrekt. In tegenstelling tot wat gebruikelijk is, zal het college (deels) achteraf via de 1^e bestuursrapportage 2022 de benodigde budgetten aanvragen. Indien gekozen wordt voor een andere aanpak, dan is herplant in het plantseizoen 2022/2023 niet mogelijk. Indien de raad hier andere wensen in heeft, kan de raadsinformatiebrief worden gegendeerd.

Het herstellen van de openbare ruimte in het getroffen gebied geschiedt in twee fases. In de eerste fase heeft schadeherstel plaats gevonden aan de openbare ruimte, bijvoorbeeld aan straten en de begraafplaats. Ook zijn en worden ongeveer 135 laan- en straatbomen (Leersum-Zuid) in het huidige plantseizoen geplant (tot medio april). Hierbij zitten ook de gedoneerde bomen. De totale kosten hiervan worden geraamd op ruim 600.000 euro. In de tweede fase staat het realiseren van een nog op te stellen herstelplan voor het groen in de openbare ruimte in Leersum en Valkerheide centraal. Onderdeel daarvan is ook de provinciale weg. Deze zal tegelijkertijd door de provincie worden aangepakt. De totale investeringskosten van de 2^e fase zijn te begroten op € 1,4 miljoen (zie onder). De fases kunnen overlappen en daarbij aangetekend dat de 1^e fase buiten de kaders van het herstelplan geschiedt (maar wel daarop is afgestemd). Naast het herstel van de openbare ruimte wordt een subsidieregeling in het leven geroepen om de financiële steun vanuit de provincie voor herstel van de landgoederen. Staatsbosbeheer werkt met steun van de rijksoverheid aan haar eigen terreinen.

Herstel van openbaar groen in Leersum in de eerste fase: blauwe puntjes zijn te planten bomen

Aan het opstellen van het herstelplan voor het openbaar groen wordt het komende half jaar gewerkt. Hiervoor is inmiddels aan bureau Copijn opdracht gegeven. De offerte van het bureau is tevens het plan van aanpak in hoofdlijn. Tevens is een projectleider ingehuurd om vanuit de gemeente, leiding te geven aan de planvorming. Met de planvorming wordt het volgende beoogd:

1. Kwaliteitsherstel en waar mogelijk verbetering van het openbaar gebied

Hiervoor wordt een extern bureau ingehuurd met expertise op alle relevante terreinen.

2. Brede maatschappelijke steun voor de gekozen inrichting

Extra inspanning vanuit de gemeente en het externe bureau op de communicatie met belanghebbenden en waar mogelijk en gewenst participatie in de planvorming of door concrete ideeën voor herstel (bv. bankjes plaatsen) te helpen realiseren.

Komend najaar zullen wij aan u het herstelplan voorleggen om direct daarna in plantseizoen 2022/2023 te beginnen met de herplant. Dit binnen het beschikbaar te stellen budget van € 0,765 miljoen en € 0,20 miljoen voor de 2 bospercelen binnen de bebouwde kom. In de bedragen is inbegrepen het straatwerk en nazorg gedurende 3 jaar (respectievelijk € 0,17 en € 0,11 miljoen).

De uitgangspunten van het op te stellen herstelplan zijn:

1. Het herstelplan betreft uitsluitend de openbare ruimte die in beheer is van de gemeente.
2. Het herstelplan beoogt een integrale aanpak met als achterliggend doel om tot een kwaliteitsverbetering te komen van de openbare ruimte. De nieuw aanplant zal nog niet de aanblik geven van de oude situatie met grote volwassen bomen. Het gaat bij de kwaliteitsverbetering vooral om klimaatadaptatie (tegengaan wateroverlast, voorkomen van droogteschade en hittestress), bevorderen van biodiversiteit en natuurontwikkeling, duurzaamheid, cultuurhistorische aspecten en de ligging van kabels en leidingen (nadere toelichting, zie notitie projectscope).

3. Alle groen komt terug tenzij er grote en moeilijk op te lossen knelpunten zijn met bijvoorbeeld de ligging van kabels en leidingen of dat er sprake was van onveilige situaties waarvoor nu kans is om die op te lossen (bijvoorbeeld het realiseren van een brandgang). De omtrek van de terug te brengen bomen is gemiddeld 16-18 centimeter.
4. Raad, belanghebbenden en inwoners worden bij de start en tijdens het planproces geïnformeerd. Inwoners en andere belanghebbenden krijgen gelegenheid zich uit te spreken over conceptversies van het herstelplan. Er komt een klankbordgroep met daarin vertegenwoordigers van belanghebbende organisaties en van de inwoners.
5. Participatie, het echt meewerken aan het herstel door het inbrengen en uitvoeren van eigen plannen, wordt gedurende het gehele planproces zoveel mogelijk gefaciliteerd. Bijvoorbeeld het maken van bankjes van het hout van de omgevallen bomen.
6. Met de terreinbeheerders in het buitengebied wordt speciaal overleg gevoerd over de afstemming van de wederzijdse herstelplannen.
7. De planvorming wordt afgerond in juli voor tijdige afronding van de besluitvorming voor het komende plantseizoen (zie tabel hieronder).
8. De financiële uitgangspunten zijn opgenomen onder het kopje “Dit gaat het kosten”.

Dit gaat het kosten

De totale schade van de Valwind is ruwweg in te schatten op € 15 miljoen. De gemeentelijke schade is ingeschat op € 3,4 miljoen (zie tabel). Een bedrag van € 1,4 miljoen is in 2021 uitgegeven en betreft inzet medewerkers tijdens de acute fase, opruimkosten en het verwijderen van de boomwortels. Een bedrag van € 1,1 miljoen komt ten laste van het jaarrekeningresultaat 2021 (€ 0,3 miljoen betreft inzet eigen uren die niet specifiek zijn toegerekend aan de Valwind). Hiervan is € 0,6 miljoen via de 2^e bestuursrapportage 2021 verantwoord en ten laste van het begrotingsresultaat gebracht. Het overige deel, € 0,5 miljoen, maakt onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat 2021.

Tabel: totale kosten herstel valwindschade

	Acuut + Herstel 2021	Vervanging 2022	Herstel 2022/2023 e.v.	Totaal
1. Bomen				
a. Opruimkosten acute fase	€ 454	€ -	€ -	€ 454
b. Verwijderen stobben	€ 350	€ -	€ -	€ 350
c. Laan- en straatbomen	€ -	€ 102	€ 765	€ 867
d. Bospercelen	€ -	€ -	€ 200	€ 200
e. Overig	€ 81	€ -	€ -	€ 81
2. Begraafplaatsen	€ 40	€ 58	€ -	€ 98
3. Wegen	€ 78	€ 150	€ -	€ 228
4. Overig	€ 121	€ 139	€ -	€ 260
5. Projectkosten en onvoorzien	€ 300	€ 180	€ 386	€ 866
Totaal	€ 1.424	€ 629	€ 1.351	€ 3.404
Af: Uren niet ten laste van Valwind	€ 300			
Kosten Valwind 2021	€ 1.124			

Subsidie provincie

Gedeputeerde Staten Utrecht heeft in januari 2022 vanuit bestuurlijke betrokkenheid met het zwaar getroffen deel van het provinciale grondgebied, aan Provinciale Staten voorgesteld om € 1,5 miljoen beschikbaar te stellen. De provincie Utrecht omschrijft het in de Statenbrief als een uitzonderlijke situatie, met lokaal zeer grote maatschappelijke impact en excessieve schade. De provinciale bijdrage is te onderscheiden in twee hoofdcomponenten. Naast een subsidie van € 0,5 miljoen voor de gemeente zelf (als getroffen partij) en een meer specifieke bijdrage voor herstel van de schade in het buitengebied bij terreinen met een beschermde status vanuit natuur- of monumentenwetgeving (€ 1,0 miljoen). Met dat laatste sluit de provincie aan bij hun beleidsverantwoordelijkheid voor natuur, recreatie en erfgoed in het landelijke gebied. Nadat Provinciale staten een definitief besluit heeft genomen (voorzien 1^e kwartaal 2022), kan de gemeente een subsidieaanvraag indienen. De provincie kent in een beschikking de subsidie toe met daaraan gekoppeld

Het aanplanten van de nieuwe koningsboom door “Koningin Wilhelmina” op 20 januari bij het Gouden Hart aan de provinciale weg

nog nader uit te werken voorwaarden, welke met ons worden besproken en afgestemd. Vervolgens stellen wij binnen deze voorwaarden een subsidieregeling op voor partijen in het buitengebied van onze gemeente. De verwachting is dat deze subsidieregeling in het tweede kwartaal ter vaststelling aan het college wordt aangeboden. Na publicatie kunnen aanvragen worden ingediend, kunnen deze worden beoordeeld en kunnen besluiten worden genomen over de aanvragen.

Wethouders van vijf gemeenten doneren en planten bomen; Leersum 27 januari 2022

Naast de bijdrage vanuit de provincie, leveren ook ministeries een bijdrage. Het ministerie van LNV vergoedt de schade van Staatsbosbeheer (circa € 1,1 miljoen). Het ministerie van OCW ondersteunt via bestaande subsidieregelingen (samen met de provincie) het herstel van het monumentale bos van Zuylestein. Over een eventuele bijdrage vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken is nog geen uitsluitsel.

Vervolgtraject

Het vervolgtraject in 2022 ziet er in grote lijnen als volgt uit:

- februari/maart : Start planvorming en participatie
- april : publieksbijeenkomst 1^e concept herstelplan (70%)
- juni : publieksbijeenkomst 2^e concept herstelplan (90%)
- september : collegebesluit over raadsvoorstel herstelplan met begroting
- oktober : raadsbesluit over herstelplan en financiering

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrechtse Heuvelrug,
de secretaris de burgemeester

drs. M.J.T.H Havekes

G.F. Naafs.

Bijlagen:

- Projectscope en notitie procesaanpak herstelplan valwindschade
- Brief provincie subsidietoekenning schadeherstel
- Persbericht